

JUDr. JAN KNĚŽÍNEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 9.1.2019
Č.j. MSP-232/2017-OJD-SPZ/6
Počet listů: 2
Přílohy: 1

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obviněný T.S. – stížnost pro porušení zákona

Přílohy: tr. spis Okresního soudu v Karviné sp. zn. 5 T 85/2015

Podle § 266 odst. 1 tr. ř. podávám v neprospěch obviněného T. S.,

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Okresního soudu v Karviné ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 5 T 85/2015, kterým bylo podle § 268 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních (dále jen „z. m. j. s.“) rozhodnuto o uznání na území České republiky (dále jen „ČR“) rozsudku polského Okresního soudu v Cieszyně ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. II K 245/12, který nabyl právní moci dne 5. 4. 2012 a kterým byl obviněný T.S. (dále jen „obviněný“) uznán vinným ze spáchání trestného činu krádeže podle čl. 278 § 1 trestního zákona ze dne 6. 6. 1997, trestního zákoníku Polské republiky.

Současně tímto usnesením Okresní soud v Karviné podle § 268 odst. 1, 5 z. m. j. s. rozhodl, že obviněný peněžitý trest uložený polským soudem vykoná na území ČR; peněžitý trest byl přepočítán podle devizového kurzu České národní banky ke dni 28. 3. 2012 na částku ve výši 3 552 Kč, přičemž podle § 268 odst. 7 z. m. j. s. stanovil obviněnému náhradní trest odnětí svobody ve výměře patnácti dnů, a to pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán.

Proti rozhodnutí Okresního soudu v Karviné podal dne 7. 6. 2016 stížnost pouze obviněný a tato byla usnesením Krajského soudu v Ostravě dne 29. 9. 2016 pod sp. zn. 7 To 264/2016 podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuta jako nedůvodná.

Se závěrem rozhodnutí Okresního soudu v Karviné se nelze s ohledem na výsledky přezkumného řízení objektivně ztotožnit, a to z následujících důvodů.

Podle § 268 odst. 1 z. m. j. s., nejde-li o případ uvedený v § 264 odst. 2 nebo 3 nebo v § 266 odst. 1 z. m. j. s., anebo není-li dán důvod pro neuznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie (dále jen „členský stát“), samosoudce uzná takové rozhodnutí na území ČR a současně rozhodne, že se peněžitá sankce nebo jiné peněžité plnění uložené tímto rozhodnutím vykoná.

Podle § 268 odst. 7 z. m. j. s. náhradní trest odnětí svobody za nevykonaný peněžitý trest může samosoudce stanovit pouze v případě, že členský stát, o jehož rozhodnutí jde, v osvědčení takovou možnost připouští, přičemž výměra náhradního trestu odnětí svobody nesmí přesáhnout výši, která je v osvědčení tímto státem uvedena, a zároveň horní hranice trestní sazby náhradního trestu odnětí svobody uvedenou v trestním zákoně.

Na tomto místě je nutno poukázat na stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2007, sp. zn. 7 Tpjn 303/2007 (zveřejněné pod č. 1/2008 Sb. rozh. tr.), ve kterém byl vysloven závěr, že podstatou uznání cizozemského rozhodnutí je jeho akceptování ze strany ČR jakožto rozhodnutí, které odpovídá jejímu právnímu řádu. Jeho účelem není nahrazování rozhodnutí, resp. některých jeho výroků novým rozhodnutím, neboť předmětný trest byl již jako takový uložen rozhodnutím cizozemského soudu. Pro nové rozhodnutí o trestu soud ČR nemá ani potřebné podklady.

Ze stejného pojetí vychází i právní úprava z. m. j. s., a to jak obecná úprava uznání a výkonu cizozemských rozhodnutí v části třetí hlavě IV z. m. j. s., tak zvláštní typy řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiných členských států podle části páté z. m. j. s. Vykonávací výroky mají být tedy formulovány v rozhodnutích českých soudů o uznání a výkonu podle zákonné dikce tak, že ČR uznává rozhodnutí jiného členského státu či rozhodnutí cizozemské a že se na území ČR vykoná trest nebo ochranné opatření tímto státem uložené. Výroky však nemají být formulovány tím způsobem, že by se trest nebo ochranné opatření znovu ukládalo, čímž by byl nahrazen výrok o trestu nebo ochranném opatření. Pouze v případě, kdy by trest přesahoval horní hranici trestní sazby náhradního trestu odnětí svobody, by mohl soud trest nebo ochranné opatření přizpůsobit. V řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu ukládajícího peněžitou sankci nebo jiné peněžité plnění podle části páté hlavy VI dílu 1 z. m. j. s. lze nastíněné pojetí spatřovat v § 268 odst. 1 z. m. j. s.

Oprávnění soudu stanovit při rozhodování o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu náhradní trest odnětí svobody za nevykonaný peněžitý trest je v ustanovení § 268 odst. 7 z. m. j. s. formulováno obdobně, jako oprávnění stanovit náhradní trest odnětí svobody v trestním řízení v ČR podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku, kdy v obou případech se hovoří o „stanovení“ náhradního trestu odnětí svobody. Podle právní úpravy ČR ovšem soud rozhoduje o vině a trestu a stanoví náhradní trest odnětí svobody jako součást ukládaného trestu, naproti tomu řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu nebo cizozemského rozhodnutí podle z. m. j. s. není řízením o vině a trestu a soud rozhodující o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu nebo cizozemského rozhodnutí neukládá trest (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2004, sp. zn. 11 Tdo 27/2004, publikované pod č. 21/2005 Sb. rozh. tr.).

Z toho důvodu musí soud rozhodující o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu ukládajícího peněžité trest při stanovení náhradního trestu odnětí svobody vycházet z odsuzujícího rozhodnutí a případně dalších podkladů od jiného členského státu a jeho vlastní úvaha stran výše náhradního trestu odnětí svobody je prakticky vyloučena.

Ač v daném případě odsuzující výrok Okresního soudu v Cieszyně neobsahoval výslovný výrok o stanovení výše náhradního trestu odnětí svobody, je tato zřejmá z rozsudku a dalších podkladů od polské strany. Výše peněžitého trestu činila šedesát denních sazeb při určení výše jedné denní sazby na částku deseti polských zlotých, výše náhradního trestu odnětí svobody pak třicet dnů, což odpovídá poměru dvou denních sazeb peněžitého trestu na jeden den nepodmíněného trestu odnětí svobody. Stejný poměr byl použit v odsuzujícím rozsudku Okresního soudu v Cieszyně při zápočtu odnětí svobody do peněžitého trestu. Lze tedy uzavřít, že výše náhradního trestu odnětí svobody činila třicet dnů.

Okresní soud v Karviné i přes tyto logické závěry stanovil náhradní trest odnětí svobody ve výměře patnácti dnů. Z odůvodnění rozhodnutí však nelze zjistit, jak k této výši náhradního trestu dospěl. Soud pouze konstatoval, že tak učinil v souladu s osvědčením, o čemž lze pochybovat. Okresní soud v Karviné tedy změnil výši náhradního trestu odnětí svobody, vyplývající z rozsudku polského soudu, o jehož uznání a výkon šlo, a tím nahradil v této části rozhodnutí polského soudu rozhodnutím vlastním, aniž by shledal např. nutnost přizpůsobení trestu ve smyslu § 268 odst. 7 z. m. j. s.

Krajský soud v Ostravě, který přezkoumával předmětné usnesení Okresního soudu v Karviné pouze na základě stížnosti obviněného, již dané pochybení, pokud by jej zjistil, nemohl napravit, neboť by tak činil v rozporu se zásadou zákazu reformationis in peius (ve smyslu § 150 odst. 1 tr. ř.), a proto není jeho rozhodnutí stížností pro porušení zákona napadáno.

Lze doplnit, že rámcové rozhodnutí Rady 2005/214/SVV o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozhodnutí peněžitých trestů a pokut ve svém čl. 10, který je v § 268 odst. 7 z. m. j. s. implementován, stanoví, že přísnost alternativní sankce se určí v souladu s právem vykonávajícího státu, ale nepřesáhne žádnou maximální úroveň uvedenou v osvědčení odsuzujícím státem. V návaznosti na daný článek se v bodu I) odst. 2 osvědčení hovoří o maximální délce odnětí svobody. Dané ustanovení však nelze vykládat tak, že soud, který rozhoduje o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu, mohl výši náhradního trestu odnětí svobody stanovit podle své volné úvahy. Článek 10 rámcového rozhodnutí odkazuje na právní řád vykonávajícího státu, v daném případě ČR. S ohledem na podstatu uznávání cizozemského rozhodnutí na území ČR, jak byla nastíněna výše, je třeba plně respektovat výši náhradního trestu odnětí svobody vyplývající z rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se jedná. Stanovení výše náhradního trestu odnětí svobody pak není v českém trestním právu otázkou vykonávacího řízení, ale součástí uložení trestu v odsuzujícím rozhodnutí. Proto nelze souhlasit s tím, aby český soud rozhodující o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu podle své volné úvahy ve výroku o náhradním trestu odnětí svobody měnil odsuzující rozhodnutí jiného členského státu nebo je doplňoval, pokud by v něm výrok o náhradním trestu odnětí svobody chyběl.

Nad rámec uvedeného je třeba Okresnímu soudu v Karviné vytknout i následující pochybení.

Obviněnému byl rozsudkem Okresního soudu v Cieszyně ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. II K 245/12, uložen peněžité trest ve výši šedesáti denních sazeb při určení jedné denní sazby deseti polských zlotých, tzn. peněžité trest ve výši 600 polských zlotých. Ve stejném rozsudku bylo také rozhodnuto, že se do daného peněžitého trestu započítává doba skutečného

výkonu trestu odnětí svobody v této věci za tři dny (od 17. 1. 2012 do 19. 1. 2012), což odpovídá šesti denním sazbám peněžitého trestu. Celkem byl tedy obviněnému uložen trest ve výši 54 denních sazeb po deseti polských zlotých (celkem 540 polských zlotých). I přes tyto uvedené skutečnosti bylo v osvědčení uvedeno, že obviněnému byl uložen trest ve výši 600 polských zlotých. Okresní soud v Karviné se přípisem ze dne 18. 8. 2015 adresovaným Okresnímu soudu v Cieszyně pokusil daný rozpor zhojit ve smyslu § 266 odst. 1 z. m. j. s. žádostí o vysvětlení a sdělení dodatečné informace o zápočtu doby omezení osobní svobody (na čl. 45 tr. spisu). Na základě této žádosti odpověděl přípisem dne 3. 11. 2015 Okresní soud v Cieszyně, který sdělil, že doba skutečného zbavení svobody od 17. 1. 2012 do 19. 1. 2012 byla na základě usnesení tohoto soudu z 8. 10. 2013, sp. zn. II Ko 2060/13, započtena na trest odnětí svobody, takže peněžitý trest zůstává ve výši 600 polských zlotých (na č. 1. 49 tr. spisu). Posledním zmíněným rozhodnutím však byl modifikován původní rozsudek téhož soudu ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. II K 245/12, o jehož uznání a výkon se jednalo, neboť bez usnesení ze dne 8. 10. 2013 by z rozsudku ze dne 28. 3. 2013 vyplýval peněžitý trest ve výši 540 polských zlotých. Okresní soud v Karviné měl tedy správně ve věci vyžádat (ve smyslu § 265 odst. 5 z. m. j. s) od Okresního soudu v Cieszyně také rozhodnutí ze dne 8. 10. 2013, sp. zn. II Ko 2060/13, a rozhodnout o uznání rozsudku ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. II K 245/12, ve znění usnesení ze dne 8. 10. 2013, sp. zn. II Ko 2060/13.

Pro úplnost dodávám, že podle § 12 odst. 10 tr. ř. se trestním řízením rozumí i řízení podle z. m. j. s. a podle § 3 odst. 1 z. m. j. s. nestanoví-li z. m. j. s. jinak nebo není-li jím některá otázka upravena, použije se trestní řád. Není tedy pochyb, že stížnost pro porušení zákona lze podat i proti rozhodnutím učiněným podle z. m. j. s.

Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že postupem soudů obou stupňů byl porušen zákon ve prospěch obviněného, a to v § 268 odst. 1, 7 z. m. j. s.

Proto **navrhuji**, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením Okresního soudu v Karviné ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 5 T 85/2015, byl porušen zákon ve prospěch obviněného T. S., a to v § 268 odst. 1, 7 z. m. j. s.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [11 Tz 2/2019](#)